

DÉLVIDÉK

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum
Orsz. Széchenyi könyvtára
BUDAPEST VIII.
Múzeum krt. 14-16.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zombor, Csihás
Benő u. 3. Tel.: szerk. és kiadóhivatal: 207, éjjel
422, nyomda 213.

Főszerkesztő:
ILLÉS SÁNDOR

1944. május 5. IV. évfolyam, 101. szám.
Előfizetés egy óra: 4.30, negyedévre: 12.40 P.
Levél cím: Zombor, postafiók 102, csekk sz. 74.050.

Göbbels :

A meglepetések egész sorát fogjuk okozni, ha az európai partokon megkezdődik a küzdelem

A német hadvezetés biztos a dolgában / Az angliai válság az invázió összeomlásakor teljes zűrzavarra fog vezetni / A Földközi tenger védőfala a legsúlyosabb követelményeknek is megfelel

Honvédeink Kolomea vidékén megjavították állásaikat

Budapestet és Rómát terrortámadás érte — A keleti arcvonalon összeomlottak a szovjet támadások, a német légierők állandóan tűz alatt tartják az ellenség készülődéseit

Göbbels dr. birodalmi propagandaminiszter a Das Reich legújabb számában a háború „bizonytalan tényezőivel” foglalkozik és megállapítja, hogy a háború kilátásai addig maradnak homályban, amíg az elkövetkező fejlemények döntő tényezői nem válnak ismeretessé, s amíg a légiháború el nem dől és az invázió idegháború helyett valósággá nem válik. Az ellenség az invázióra való előkészületeit nagyjában már befejezte, de a németek sem töltötték az időt tétlenségben és alaposan felkészültek az eseményekre. Az angolok és amerikaiak minden reményüket pillanatnyi légifőlényükbe helyezik, amit német részről nem is vitatnak el, az azonban az álmok világába tartozik, hogy a német vadászfegyvernemet képesek legyenek a küzdelemből. A németek nagyjából tudják, mit vehet harcba az ellenség, saját lehetőségeiket pedig pontosan ismerik. A német hadvezetés mérlegelve az erőket arra az eredményre jut, hogy biztos lehet a maga dolgoában. Ha a küzdelem az európai partokon megkezdődik, a németek a meglepetések egész sorát fogják okozni az ellenségnek — írja többek között a birodalmi miniszter.

ROMMEL

folytatja szemleutját az európai partokon és legutóbb a földközitengeri erődműveket tekintette meg. A tábornaggy meggyőződött a déli német erőidővezet nagy elhárító képességéről és megállapította, hogy a Földközi tenger mentén is olyan védőfal épült ki, amely a legsúlyosabb követelményeknek is megfelel.

Az invázió közeli lehetőségére utalt Stimson amerikai hadügyminiszter, aki kijelentette, hogy az Európa ellen irányuló angolszász légitámadások célja elsősorban az, hogy a németek szállító lehetőségeit megbénítsák. Ezért elsősorban a német utánpótlási vonalak ellen irányulnak a támadások. A miniszter nyilatkozata végén azt mondta, hogy a most folyó légitámadások célja elsősorban az invázió előtti.

Berlinben a legnagyobb figyelem

mel kísérik a Londonban folyó brit birodalmi konferenciát és igyekeznek megvilágítani a miniszterelnökök értekezlete sűrűs összehívásának hátterét. Megállapítják, hogy

ANGLIA

gyarmatai tekintetében a legsúlyosabb gondokkal küzd, elsősorban Amerika diplomáciai előretörése következtében. Churchill beszédében rávilágított Anglia súlyos problémájára, amikor azt mondta, hogy azt szeretné, ha Anglia és a dominiumok családi kapcsolata a háború után szorosabbakká és bensőségesebb

bevé válnának. A dominiumok miniszterelnökei erre azt válaszolták, hogy ezt nyílt kérdésnek tekintik. Az értekezlet rávilágít a brit birodalom gyengeségére. Churchill Angliát egyre fokozódó függőhelyzetbe hozza Amerikával és a Szovjettel, ami erős ellenzékot toborzott össze Churchill ellen. A válság olyan arányu, hogy kormányváltással már nem oldható meg. Az angliai fejlemények a legnagyobb figyelmet érdemlik. A most már erősen mutakozó válság az invázió összeomlásakor teljes zűrzavarra fog vezetni.

számu magyar hadijelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvéd vezérkar főnöke közli: **Az elmúlt két nap alatt az ellenség nagyobb kötelékekkel csak helyenként intézett támadást a magyar csapatok arcvonala ellen. Ezek kivétel nélkül összeomlottak kiválóan működő tüzérségünk zárótüzében. Öt szovjet páncélost kilőttünk.**

A saját arcvonalunk kiigazítására irányuló támadások Kolomeától délre és attól északra eredményre vezettek. Számos erős ellenséges harciscsoportot semmisítettünk meg és 12 löveget zsákmányoltunk.

Az éjszaka folyamán terrortámadás érte Budapestet. A veszteségek, károk és lelőtt repülőgépek számának megállapítása még folyamatban van.

Válogatás nélküli dobták le bombáikat az ellenséges gépek

A Budapesti Értesítő jelenti, hogy az elmúlt éjszaka Budapest ellen intézett légitámadás is a lakónegyedek ellen irányult és kilakótelepek, munkások házaiban okozott károkat. Az ellenség válogatás nélkül dobta le bombáit és elsősorban gyújtóbombákkal támadott. Néhány nagyobb rombolóbomba a belvárosra is esett. Egy triásbomba telibetalált egy háromemeletes bérházat, átlütötte az emeletet és egy földszinti üzlet

ben robbant. A ház lakóinak semmi baja sem történt, mert mindannyian az óvóhelyen tartózkodtak. Találat érte egy belvárosi szálloda szárnyépületét is. Emberéletben itt sem esett kár. A Szent István városra és a Józsefvárosra is hullottak bombák, de a tüzeket sikerült gyorsan eloltani. Kár keletkezett Zuglóban is. A pályaudvarok forgalmában nem okozott zavarokat a légitámadás.

Főispán értekezlet a minisztériumban

A Budapesti Értesítő jelenti, hogy a belügyminisztériumban vitéz Jaross Andor belügyminiszter elnökségével és Bakó László államtitkár részvételével főispán értekezlet volt. Az értekezleten megjelent Sztójay Döme miniszterelnök,

és Rácz Jenő miniszterelnökhelyettes és Huszovszky miniszterelnökségi államtitkár is. Sztójay miniszterelnök nagyobb beszédben ismertette kormánypolitikájának célkitűzéseit.

Német hadijelentés

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy Szabasztopolnál német csatarepülőgépek megtámadták az ellenség tüzérségi állásait és 26 löveget semmisítettek meg. A vadászok 14, a csatarepülőök 15 ellenséges gépet lőttek le légiharcokban. Lambert főhadnagy ismét kitüntette magát ezekben a harcokban.

A Szeret román szakaszától keletre a bolsevisták egész nap ismét keskeny arcvonalzakaszon egymást követő hullámokban támadtak. Német és román csatarepülő kötelékek kemény harcokban hiúsították meg ezeket a támadásokat és számos ellenséges páncélost megsemmisítettek. Az elmúlt éjjel erős német harcrepülő kötelékek a Szovjet több utánpótlási vonalat támadták meg Észak-Ukrajnában.

Koveltől délnyugatra összeomlottak a bolsevisták erős, csatarepülőktől támogatott helyi támadásai a német fegyverek összpontosított tüzében. Az ellenséget ezekben a harcokban különösen súlyos veresztesség érte.

Olaszországban a kölcsönös felderítő és rohamcsapattevékenységen kívül nem voltak nagyobb karcselekmények.

Az elmúlt éjjel egy gyöngébb ellenséges bombázó kötelék gyújtó és romboló bombákat dobott Budapest területére. A támadó gépek körül négyfelé lőttek.

Északamerikai bombázóknak a nyugati megszállt és északnémet terület fölé való berepülésénél 11 ellenséges gépet semmisített meg a német légvédelem.

Egy ellenséges repülőgépek az elmúlt éjjel bombákat dobtak le Mannheim és Köln térségére.

HÖSIHALÁLT HALT A JAPAN HADITENGERESZET FŐPARANCSNOKA

Tokióból jelentik, hogy Koka tengernagy, az egyesített japán haditengerészeti főparancsnok a haza védelmében a legsúlyosabb küzdelemben kötelessége teljesítése közben hősihalált halt. Utódává Toyoda tengernagyot nevezte ki a Tenno.

Kolomea térségében megjavították állásaikat a honvédcsapatok

Az Interinf. jelenti a keleti arcvonalról, hogy Krim félszigetén Szevasztopol térségében a bolsevisták tovább folytatják előkészületeiket a nagy támadásra. A német légi erők állandóan zavarják ezeket az előkészületeket. A déli arcvonalszakaszon alább hagyott a szovjet támadó tevékenysége. Kolomea térségében a magyar csapatok megjavították állásaikat.

Targu-Frumostól északra tovább tart az elkeseredett páncélos csata

Bukarest, május 5.
A román főhadiszállás mai hadijelentése közli, hogy a szevasztopoli hidfőnél, Besszarábiában és Jassitól északra elhárították a szovjet csapatok helyi jellegű támadásait. Targu-Frumostól északra az elkeseredett páncélos csata tovább tart.

A német és román csapatok szívós

ellenállással és heves ellentámadásokkal megújították az ellenségnek azt a kísérletét, hogy átlörjön déli irányban. A harcokban újabb 95 szovjet páncélos semmisült meg,

amelyek közül a német-román légi erők 31 harcocsit pusztítottak el.

Az angol titkos szolgálat két újabb áldozata

Elítették lábalól Egyiptom és Chile philadelphiai delegátusát

Lisszabon, május 5.
(MTI) A brit hírszolgálat philadelphiai jelentése szerint dr. Abdelme-guid M. Raanzi, Egyiptom kiküldöttje és Hieremans Brockmann, Chile delegátusa szerdán szívbenulás, illetve szívzélhűdés következtében hirtelen meghalt. A kiküldöttök a philadelphiai nemzetközi munkaértekezleten képviselték kormányaikát.

Berlin, május 5.
A ma reggeli német lapok nagy figyelmet szentelnek a philadelphiai nemzetközi munkaügyi értekezlet két delegátusa halálának, akiket „szívzélhűdés” ölt meg és jellemzőnek találják, hogy éppen Egyiptom és Chile képviselői haltak meg. Ezek ugyan is nagy aggályokat tápláltak Churchill és Roosevelt politikájával szemben és ezt kifejezésre is juttatták. A Secret Service két újabb áldozatáról van szó — írja a német sajtó.

Megtorlásképen halálra ítélték 10 francia szakadár vezetőt

Vichy, május 5.
Északafrikában a degaullisták halálra ítélték a francia fallange vezetőjét. Most az Annencyben működő rendkívüli francia törvényszék megtorlásképen halálra ítélt 10 szakadár vezetőt, akiket a legutóbbi felsősavoyai tisztogató harcok alkalmával fogtak el Vichy hatóságai. A halálra ítélték egy részét már ki is végezték.

STETTINIUS HAZAÉRKEZETT

Amszterdam, május 5.
Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Stettinius amerikai külügyi államtitkár, aki hosszabb megbízást folytatott Londonban és Északafrikában, hazaérkezett.

Hollandia felett visszafordult az ellenséges bombázókötélékek

Berlin, május 5.
Tegnap délelőtt különös eset játszódott le Hollandia felett. Nagy ellenséges légi kötelékek berepültek Hollandia középső részéig és úgy látszott, hogy nagy támadásra készülnek. Azután az amerikai bombázók vadászkiismeretükkel együtt hirtelen visszafordultak és elhagyták Európa területét, anélkül, hogy egyetlen

Hivatalos közlés a Budapestet ért éjszakai támadásról

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Május 4-én a késő esti órákban délnyugat felől sok egyes ellenséges repülőgép repült be az ország légiterébe, majd északi irányban átrepülve az országot, elhagyta a magyar légiterét. Ezeknek a repüléseknek zavaró jellegük volt.

Még a zavaró repülés alatt nagyobb ellenséges kötelékek repültek be dél felől és több irányból megtámadták a fővárost. Az éj leple alatt végrehajtott terrortámadás a főváros több helyén tüzeket és épületkárokat okozott. Vadászaink harcra kényszeríték az ellenséget és a légvédelmi tüzérség is működésbe lépett és már eddig is több ellenséges repülőgép lelövéséről érkezett jelentés.

Ezt követően május 5-én a kora hajnali órákban ellenséges gépek az ország északi határán át berepültek és az ország déli határán át hagyták el a magyar légiterét.

Badoglio felszólította Délolaszország lakosságát, hogy a jövőben saját maga gondoskodik ellátásáról

Amszterdam, május 5.
Badoglio délolaszországi miniszterelnök felhívta a lakosságot, hogy a jövőben saját eszközeivel biztosítsa ellátását, mert nem lehet számítani idegen segítségre.

Súlyos légitámadás Róma ellen

Tegnap öt légi erőd volt az Örök Városban
Róma, május 5.
Az északamerikai bombázó kötelékek tegnap több hullámban újabb támadást intéztek Róma ellen. A terrortámadások egész házso-rokat döntöttek romba és a polgári lakosságnak súlyos veszteségeket okoztak. Az amerikaiak főleg a sűrűn lakott keleti munkásnegyedeket árasztották el bombákkal.

Siralmas helyzet Délolaszországban

Milánó, május 5.
(Német Távirati Iroda) Egy magasrangú olasz tiszt, aki kalandos körülmények között menekült át Délolaszországból a Mussolini kormány fenhatósága alatt álló területre, érdekes helyzetjelentést közölt a délolaszországi viszonyokról. A tiszt, aki szemtanuja volt az eseményeknek, elmondta, hogy a Badoglio kormány katonai és polgári hatóságai egyaránt olyan magatartást tanúsítanak, amely maradéktalan behódolás és szolgai alkalmazkodás az angol-szakszakkal szemben. Ezzel szemben az

Berlin, május 5.
tak elkerülni, mint amilyen április 29-én Berlin felett érte őket.

LONDONBA UTAZOTT A MADRIDI BRIT NAGYKÖVET
Amszterdam, május 5.
(Német Távirati Iroda) Az angol rádió jelentése szerint Sir Samuel Hoare madridi brit nagykövet megérkezett Londonba.

Sok légi csatára került sor Nagy-Páris térségében

Berlin, május 5.
Brit bombázók berepültek Középfraanciaország területe fölé. A német légvédelem kemény harcra kényszerítette az ellenséget és 37 brit bombázót lelőtt. Ezzel az ellenség bevert repülőgépeinek 25 százalékát veszítette el.

Nagy Páris felett sok légi csatára került sor. A német vadászok egyedül itt 12 ellenséges gépet semmisítettek meg.

TURUL FIL SZÍNHÁZ
TELEFON 328

SZOMBAT—HÉTFŐ

A B O R

Főszerepben:

JÁVOR PÁL, KÉRY PANNI,
RÓZSAHEGYI KÁLMÁN,
BALOGH KLÁRI

Pótműsor: magyar híradó.

angolszászok megvetéssel kezelik a Badoglio párti olaszokat. A kommunisták mindenütt széleskörű propagandatevékenységet fejtenek ki. Nápoly és Bari teljesen szűfolt angol és amerikai katonákkal és a szövetségesek egédcapataival. Bariában külön kommunista bandák tartózkodnak angol egyenruhában és szovjet csillaggal.

A Badoglio párti olasz csapatok fegyelmetlenek és alkalmatlannok arcvonalszolgálatra. Sok közöttük a szökevény. Az élelmezési helyzet siralmas és az olasz lakosság nyomorog.

Menemendzsou Törökország ezidőszerint válságban él

Isztanbul, május 5.
Menemendzsoulu török külügyminiszter az Isztanbulban fogantott légvédelmi intézkedésekkel kapcsolatban kijelentette, hogy nem szabad túlozni az esetleg bekövetkező veszélyt, éne olyan hiba volna azonban nem venni tudomást az esetleges veszélyekről. Törökország ezidőszerint válságban él és amíg ez a válság el nem múlik, minden esetben ségre készen kell állni. Ha Törökország netalán kénytelen lenne érdekei védelmében fegyverbe nyulni, ennek nem szabad mentetéseként hatni. Szükség van állandó készenlétre és éberségre.

Közel kétezer halt Belgiumban

Berlin, május 5.
A Belgium ellen intézett angol-szász terrortámadások következtében 1891 polgári lakos vesztette életét. A támadások következtében 9.347 ház dőlt romba, vagy rongálódott meg.

Amerika veszteségei

Lisszabon, május 5.
Stimson amerikai hadügyminiszter közlése szerint az USA haderege valamennyi arcvonalon április 30-ig 153.302 embert veszített.

KOMMUNISTA MERÉNYLETEK BULGÁRIÁBAN

Bukarest, május 5.
(MTI) Szófia jelentés szerint Északbulgáriában merényletet követtek el Menko képviselő és egy rendőr ellen, akik megsebesültek. Valószínűnek tartják, hogy a merénylet kommunisták műve.

JASSIBAN HETENKÉNT HÁROM NAPON ADNAK KENYERET

Bukarest, május 5.
(MTI) Jassi polgármestere közölte, hogy hetenként csak három napon adnak ki a városban kenyeret, míg a többi napokon polentát kell fogyasztasson a lakosság.

Táviratban fejezte ki bizalmát és együttműködési készségét a vármegye törvényhatósága a Sztójay kormányának és a belügyminiszternek

Rendkívüli segílyt szavazott meg a közgyűlés a vármegye tisztviselői számára

Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága május hó 5-én, pénteken délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyeháza dísztermében. A közgyűlésen dr. vitéz Bajsay Ernő, a főispáni teendők végzésével megbízott alispán elnökölt.

A Magyar Huszakegy elmondása után dr. vitéz Bajsay Ernő alispán felolvasta a Sztójay-kormány leiratát a vármegyéhez. A közgyűlés tudomásul vette a leiratot és az elnöklő alispán javaslatára egyhanguan

elhatározta, hogy táviratban fejezi ki az új kormányának bizalmát és együttműködési készségét. Ezután vitéz Jaross Andor belügyminiszter leiratát olvasta fel az elnöklő alispán. A felolvasás után a közgyűlés elhatározta, hogy a belügyminisztert táviratilag biztosítja bizalmáról.

Jóváhagyta azután a közgyűlés az alispán előterjesztését a vármegyei kisebb tisztviselők rendkívüli segílye tárgyában. A jóváhagyott előterjesztés értelmében

a kisebb tisztviselők jelentős segílyben részesülnek.

Határozott a közgyűlés ezután dr. vitéz Bajsay Ernő alispán személyi pótléka, Szabó Zoltán zentai járási főszolgabíró személyi pótléka ügyében, majd megszavazta az alispán javaslatát a bombakárosultak segílyezése tárgyában. A határozat szerint

a vármegye 100.000 pengős hitelkeretet állít fel a vármegyében esetleg előforduló légitámadások károsultjainak, továbbá a vármegyébe érkező bombakárosultak segílyezésére.

A hitelkeretből kérvény alapján minden esetben az alispán utalja ki a segílyt. A megszavazott hitelkereten kívül

a vármegye tisztviselői, továbbá Ujvidék és Zombor városok tisztviselői fizetésük egy részét adják a bombakárosultak javára.

Az alispán szerint ez is tekintélyes összeg lesz. Ennek a gyűjtésnek az eredményét Budapestre küldik fel.

Hozzájárult a közgyűlés Szabó Zoltán zentai járási főszolgabíró és dr. Csurgai István főszolgabíró nyugdíjazásához, majd személyi pótlékot szavazott meg Truka József szolgabírónak és kegydíjat állapított meg a Bakos testvéreknek, akiknek családfenntartóját a partizánok ölték meg.

A közgyűlés befejezése után ülést tartott a vármegye közigazgatási bizottsága is. Az ülésen a pénzügyigazgató bejelentette, hogy április hónapban összesen 2 millió 190 ezer pengő került be a vármegyében.

Ezzel 1944-ben befolyt adók összege 17 millió 350 ezer pengőre emelkedett.

Az 1944. évi kivetett adó összege viszont 71 millió 500 ezer pengő.

A gazdasági felügyelőség jelentése szerint

a vetések szépek, erősek. Az áprilisi talajmenti fagyok nagyobb károkat nem okoztak.

Az állatállomány takarmányozása viszont még mindig gyöngé.

A közigazgatási bizottság plénuma a kir. tanfelügyelő javaslatára úgy határozott, hogy fegyelmi eljárást indít Hütter Géza moholi tanító ellen,

aki a lefolytatott vizsgálat szerint egyháztalpas, vallásellenes kijelentéseket tett és engedtlenséget tanúsított előjáróival szemben.

Tudomásul vette a közigazgatási bizottság plénuma azt is, hogy

Bácsalmás-Rudics állomás nevét Bácsalmás-Felső névre változtatja.

Mester Miklós államtitkár ígéretet tett a vidéki színészek helyezésére megjavulására

A vidéki színigazgatók azt kérik, hogy a magyar színészet irányítását bízzák Kiss Ferencre

Budapestről jelentik: (MOT) A vidéki színigazgatók küldöttsége felkereste dr. Mester Miklós kultuszállamtitkárt és kérte az utóbbi időben katasztrófa-állapotba jutott vidéki színészet anyagi és erkölcsi támogatását. A vidéki színészet kívánságait kérvénybe foglalták és azt minden vidéki színigazgató aláírta. A küldöttség a vidéki szín-

igazgatók, rendezők és színészek nevében kérte az államtitkárt, hogy a magyar színészet irányítását adják Kiss Ferenc kezébe.

Mester Miklós államtitkár megértéssel fogadta a vidéki színigazgatók kívánságait és megígérte a bajok orvoslását.

A keleti front déli szakaszán nagyszerűen beváltak a német páncéltörő repülőgépek

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Jassitól nyugatra folyó harcokban megsemmisített ellenes páncélosok zömét, egy új, különleges német fegyver, a páncéltörő repülőgép semmisítette meg. JU 87 mintájú repülőgépekről van szó, amelyeket korábban zuhanóbombázásra használtak fel,

most pedig páncéltörő ágyukkal szerelték fel és a harcoknál elvetik be. A legutóbbi küzdelmekben döntő szerepet játszott a földi és légi páncélos elhárítás tökéletes együttműködésének. Targul-Frumos városka környéke tele van a szélhűtött szovjet páncélosok roncsaival.

„Spanyolország nemzeti becsülete és semlegessége nem szenvedett csorbát”

Madridi vélemény a spanyol-angolszás megegyezésről

Madrid, május 5.

A spanyol sajtó most fűz első ízben megjegyzést ahhoz a megállapodáshoz, amely a napokban Spanyolország és a nyugati demokráciák között jött létre. A La Prensa azt írja, hogy Spanyolország sikeresen kivédte minden ellene irányuló zsaroló

kísérletet és határozottan visszautasított minden megaláztatást. A tárgyalások olyan légkörben folytak le, amely megfelelt mind a két tárgyaló fél nemzeti méltóságának és a tárgyalások során Spanyolország nemzeti becsülete és semlegessége nem szenvedett csorbát.

Az olaszországi szövetséges főparancsnokok leváltását követeli az amerikai sajtó

Támadják Hullt és Stimson

A svájci sajtó jelentése szerint az USA-ban igen nyomott a hangulat az olaszországi szövetség támadások sikertelensége miatt és általános a csalódás. Ez a hangulat kifejezést nyer a sajtóban is. A Newyork Times szerint jogosan támadják mind Hull külügyminisztert, mind Stimson hadügyminisztert az olaszországi hadműveletek miatt, ame-

lyek általános kiábrándulást okoztak. Hull felelősségre vonták, hogy lehet az, hogy nápolyi jelentések szerint az olasz lakosság nyíltan kimondja, hogy jobb volt neki német megszállás alatt, mint most, amikor az angolszászok hatalma alá tartozik Dél-Olaszország.

Hull ingerülten azt válaszolta, hogy az

amerikaiak a katonai célokat előbbre helyezik a polgári lakosság feletti gondoskodásnál.

A Chicago Daily Tribune szerint sürgősen le kell váltani Wilson és Alexander tábornokokat, az olaszországi szövetség parancsnokait, akik bizonyoságot tettek tehetetlenségük mellett. A lap szerint Olaszországban olyan helyzetben vannak az amerikai katonák, hogy nem engedhetnek az ellenségnek a vezetés azonban olyan gyöngé, hogy nem bír el bírálatot. Ezzel szemben a német csapatok erősek és szívósak.

Uj német páncéltörő fegyverek

August Galle német haditudósító elsőnek számol be az újszerű német páncéltörő eszközökről, amelyeket a katonák „páncélos ököknek” és „páncélosok rémének” neveztek el.

A tudósításból kitűnik, hogy ezeket az új fegyvereket kis távolságból alkalmazzák a páncélosok ellen, főleg fedezékből, valamint erdőben és házak között, ahol a páncélosok akadályozva vannak saját fegyvereik használatában.

Az úgynevezett „páncélos ökök” lövedéke lapos pályán repül célba és amikor a páncélos acélfalába ütközik, óriási energiát és hőséget fejleszt, úgyhogy a legerősebb páncélt is azonnal átüt és felgyújtja s annak legénysége nem menekülhet többé égő börtönéből.

Hasonló a hatása a „páncélosok rémének” is, amely pillanatok alatt füstölögő ócskavassá változtatja az ellenséges harcocsikát. Az új fegyverek arányilag könnyen kezelhetők, úgy hogy egyre több német katonát szerelnek fel velük.

GANDHI HALÁLÁVAL SZAMOL AZ ANGOL-INDIAI KORMÁNY

Ujdelhiből jelentik: Az angol-indiai kormány aggasztónak látja a pooni börtönben szülődő Mahatma Gandhi egészségi állapotát. A hét elején kiadott közlemény szerint fel kell készülni arra, hogy a Mahatma egészségi állapota válságosra fordul. Eddig még reménykedtek abban, hogy lázrohama, amelyek a múlt hónapban igen gyakoriak voltak, elmúltak, kedden azonban kénytelenek voltak a Mahatma egyre rosszabbodó állapota miatt szakorvosokat hívni, akik most konziliumot tartanak a beteggyógyászat mellett. Különböző jelekből arra kell következtetni, hogy az angol-indiai kormány már számol Gandhi küszöbönálló halálával. Az illetékes hatóságok ennek ellenére nem kaptak utasítást arra, hogy helyezték szabadlábra, vagy szállíttassák kórházba a halálos beteget.

A Délvidék tábori postája

Schreck János honvéd (M. 584) üzeni feleségének, szüleinek, kollégáinak és ismerőseinek, hogy miatta ne aggódjanak, mert jól van, semmi baja sincs. Feleségét és szüleit sokszor csókolja. Türelmetlenül várja hazulról a leveleket és az ígért tábori csomagot is. Kollégáit és ismerőseit sokszor üdvözi. Ha valakinek van akár egy percnyi ideje, írjon, mert minden kis levél, vagy lap nagy örömet okoz.

Horváth József honvéd (K. 623) üzeni Bezdánba feleségének, szüleinek, hogy ne aggódjanak. Nagyon szeretné már látni a kis Janikáját. Várja a leveleket és lapokat. Roknainak és jóbarátainak szíves üdvözlését küldi.

Miért van szükség az invázióra?

— A szövetségesek politikája és hadvezetése az invázió árnyékában —

Az invázió sokat tárgyalt és még több vitatott kérdésével foglalkozik a Donauzeitung egyik legutóbbi száma. A közölt cikk érdekes szempontokat és megfigyeléseket közöl az invázió kérdéséről.

Minden jel szerint két ellentétes érzés lett urrá ezekben a hetekben Angliában és az Egyesült Államokban — írja a lap. Általában mindenképpen az invázióra készül. Számokat és statisztikákat közölnek készenlétre helyezett embertömegekről és fegyverekről. Eseményekre lett éhes a közvélemény. Azonban ugyanakkor egyre nyiltabban beszélnek a várható nagy veszteségekről, az ellenfél kétségtelenül bekövetkező visszacsapásáról. Mert a kockázat nagy, mégpedig szörnyűségeken nagy. Egy amerikai újságíró már hónapokkal ezelőtt leírta a következő világos formulát:

»Ha az invázió sikerül, Németország még nem veszítette el a háborút, ha nem sikerül, a szövetségesek számára semmiéle eszköz sem marad a háború megnyerésére.

Néhány héttel ezelőtt pedig a »Fortune« című amerikai folyóirat írta meg világosan: »Teherán után lett világos Washington számára is, hogy az európai háború végére még nem lehet számítani. Ez a háború még csak most kezdődik el igazán!«

A probléma

tehát világosan áll a szövetségesek előtt. Különösen áll ez Amerikára nézve. Mert

az amerikaiak ma hasonló helyzetben vannak, mint amilyenben a franciák voltak öt évvel ezelőtt.

A franciák is arra vártak, mint amire az amerikaiak ma várnak: Valaminek történni kell! S tényleg a várakozás idegítő, gyöngítő hatást gyakorol mindenre. Igaz, a különbség is meg van. A franciák öt évvel ezelőtt Maginot-vonalukba bizva várták a nagy német támadást, ma pedig az angolok és amerikaiak olyan erődvonalt megtámadása előtt állnak, amely minden tekintetben sokszorosan felülmúlja a franciák híres Maginot-vonalát s csak egy veszedelmes tengerrészen való átkelés után érhető el. Öt évvel ezelőtt mi vitte bele a francia népet a legkétségesebb kalandba. A felkészületlen háborús propaganda, amely nem engedett visszahívást a háborútól. Vajon nem ugyanez a helyzet Amerikában? Ma is éppen úgy hiányzik a jogos háborús célkitűzés az amerikaiak részéről mint öt évvel ezelőtt a franciáknál.

Azonban a háborús cépezet tovább gördül előre — folytatja a lap — és magával sodorja az embereket gondolatokkal, belátásokkal, tiltakozásokkal együtt. A propaganda ezuttal is győzött az értelemmel szemben.

Nincs visszafelé vezető út sem az egyszerű ember, sem az inváziós hadvezérek számára.

Ma Anglia és Amerika most egyszerre lefinának az inváziót ez nem csak európai, hanem egyenesen világversenget is jelentene. A propaganda irányító már ki is osztották a katonáknak a feladatokat és elkészítették a terveket. Maguk a felelős politikusok is rabszolgái lettek a mindenható propagandának. Mert figyelünk csak még! Ma már az egész világ a bejéret nagy színházakat várja.

A semleges államok egyre határozottabb ellenszempontot sem magyarázható egyébre, mint az invázió elhalasztásából, kikövetkeztetett gyön-

geségre. Mintha csak azt mondanák: mutassátok már meg, hogy mit tudtok; bizonyítsátok be már egyszer, amit annyiszor emlegettetek, hogy tudnillik a győzelem már a zsebetekben van.

A szövetségesek egész hadvezetése semmivé foszlik szét, ha most meg nem

kísérik a bizonytalannak való nekiugrást. Mindaz, ami az utóbbi években számunkra katonai és politikai sikert jelentett: Afrika, Olaszország, légiháború, tengeralattjáró elhárítás, sőt a szovjet offenzívába vetett bizalom is kockázat tárgya lesz az invázió nagy létjében.

A szövetségeseket

egyébként belpolitikai kényszerek is az invázió végrehajtására készítetik. A propagandaszólnok már évek óta a háború közeli győzelmes befejezését ígéri. Amerikában ez a propaganda egyébként — ugyancsak a Fortune c. folyóirat szerint — egyenesen átfájlítási lázra vezetett.

A hadfelszerelési ipar koronázatlan királyai már most elkezdtek a vésszekedést a békegazdálkodás pozíciójért.

A munkások ebben a tudatban fékeztek teljesítményüket, mert a békeidőben is használható cikkeket gyártásánál a tul-

termeléstől s a munkanélküliségtől félnek. Így történt meg az, hogy az amerikai háborús termelés 1944-ben csökkent ahelyett, hogy a termelés irányító szerint növekedjék.

Mindenki tehát, aki számításait a háború közeli végére alapította, az inváziót a Németországnak szánt kegyelemdőlésnek tartja.

S most lemondjanak erről a kegyelemdőlésről? Talán évekig várjanak, amíg a háború tüze magától kialszik? Inkább beismerik, hogy az invázió nem kegyelemdőlés, hanem a tulajdonképmi háború kezdete.

Mindez éppen elegendő

ok arra — írja a továbbiakban a Donauzeitung cikkírója — hogy Anglia és Amerika vállalja az óriási kockázatot. A legfontosabb mozgatóról azonban még nem beszélünk. Sztalin ugyanis egyre nyomatékosabban követeli a valóságos második frontot. Igaz, hogy

ebben a viszonylatban marad még valami halvány remény a nyugati demokráciák számára. Azt hozzáfűtik fel ugyanis Moszkva urai előtt, hogy az invázióra való felkészülés kötötte le a német haderő nagy részét és ez tette lehetővé az orosz offen-

**Bérkeltetést elfogad,
naposcsibét szállít**

Labó Oszkár ZOMBOR
Fonoda utca 11 — Motoros keltetőüzeme

A dalmát partoknál minden lövésznek külön fedezéke van

Műjég kapható

Helpert Simonndi
Szent István ut 27

ziva nagy térbeli sikerét s azt, hogy a Szovjetunió elérhesse ismét régi határait.

Miért volna tehát szükség még most is az invázióra? — kérdezték legutóbb Angliában — ha a készenléti és a fenyegetés talán több német erőt költ le, mint a valóban végrehajtott terv. Az az argumentum valóban meggyerő volt addig, amíg Németország és szövetségesei a szovjet offenzíva erejét feltartóztatatlannak minősítették. Sztalinra, erre a kemény és makacs számítóra azonban kevés hatást gyakorolt az angol-szászok »lekötési« elnevezése. Bizonyítja ezt a szovjet sajtó hangja, amely a legnagyobb sikerek idején sem szánt meg az inváziót sürgősn.

Szovjet részről bizonyára azzal számoltak, hogy a keleti arcvonalon jelentős német tartalék vár bevetésére ez a tartalék egyáltalán nem áll az inváziós számítások befolyása alatt.

Sztalinak azonban más céljai is vannak az invázióval. Az ő számításai a világ forradalmasítását, a bolsevizmus diadalmas terjedését tartják szem előtt. Az invázióval nem csak katonai sikereket remél elérni, hanem szintén hidegen számító szövetségesek elvételére számít. Mert a Szovjetunió számára semmit sem érnek a Németország ellen elért győzelem, ha ugyanakkor nem sikerült meggyöngíteni a nyugati demokráciákat is. Elvették és fölmegében összezúgrodott hadserege ebben az esetben hatalmas angol-szász haderővel állana szemben.

A harmadik világháborút — ezt már mindenütt bizonyossá veszik — Sztalin így a második világháború nagy áldozatainak terhével kezdené meg.

Ezért Sztalinak nem elegendő az angol-szász felkészültsége. Sztalin nem csak német, hanem angol és amerikai vért is akar látni. Egy európai földön elpusztult angol-szász kedvesebb neki, mint tíz életbenmaradt.

Sztalint egyébként

arról is értesítették amerikai propagandistái, hogy a világforradalom gondolata csak akkor hozhat eredményeket, ha bőségesen táplálják amerikai vérrrel. Az amerikai veszteségek eddig még nem keltettek felháborodást széles körökben. Az elesettek nagy része légi-gangszter, akiket nem kísért nagyobb érdeklődés, mint a veszélyesebb szerepet vállaló filmstatisztákat. Egyébként is az elkeseredett munkanélküliek közül sorozzák őket. Másféleképpen alakulna a helyzet Sztalin gondolkodás szerint, ha az invázióban valóban amerikai polgárok tizezrei véreznének el s a hátramaradtok százezrei forradalmi hangulatot teremtenének a szovjet agitátorok számára. Sztalinak tehát nem közeli háborús, vagy politikai célok elérésére szükséges az invázió, hanem a világforradalom megvalósítására.

Az egész invázió tehát szörnyű hurok lett az angol-szászok számára, s ebben a hurokban vergődnek most abban a tudatban, hogy halálos szorítású részt Sztalintól ígér. Azért az invázió bekövetkezése könnyen az angol-szászok háborús vereségét jelentené, elmaradása pedig az európai politikai csata elvesztését — fejezi be cikkét a Donauzeitung.

BAJA a jövő városa

Fejlődik és épül a Dunaparton Bácska egyik legszebb városa

(M. Regös Ferenc rajzaival)

mondja, hogy valószínűleg sor kerül a piac áthelyezésére és mögötte egy hatalmas tér kiépítésére, amelybe több fontos utvonal torkollik majd bele. A sétány tulsó oldalán épütnék fel a MABI palotái.

A nagyszabású kultúrunka, amelynek terveit már elkészítették, sajnos, a háború miatt nem valósítható meg, de annál inkább a víziközelkedés iránti kapcsolatos teendők.

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselőjének köszönheti Baja a télközött amelynek előkészítő munkálatai már javában folynak. Ezzel kapcsolatban a hosszú Duna vonalán Baja nemzetközi hangsúlyt is kap. A téli kikötő jelentős fogyasztóközönséget és sanyagi előnyt jelent majd Bajának és érezhető szintén életet visz a kereskedelembé is.

Baja, május.

Valán egy bácskai város sem dicsekedhetik olyan szép és küzdelemes múltal és olyan reményteljes jövővel, mint éppen Baja. Kétségtelen, hogy az elmúlt husz esztendő sok nyomot hagyott Baján. A csonka vármegye székhelye és mostoha körülmények között kezdte el az új életet a rövid megszállás utá. A kábut, rossz állam, ami szomorú valóság volt, hamar szétoszlott, eltűnt, s a város elindult azon az úton, amelynek vége a vezető szerepet biztosította számára.

Az elmúlt husz esztendő a városok életében a fejlődés korszaka volt. Ez a fejlődés, ha nem is ért még véget, s ha nem is nagyarányú és teljes, még mindig tart, a mai mostoha körülmények között is. Baja új tervekkel foglalkozik és épít szünet nélkül.

Különösképen a Dunapart szépsége meg az idegent. A Kamarás-Duna pompás fekvésénél fogva már az első pillanatokban leköti az ember érdeklődését. Különösen most, tavasszal szép a szemlélő elé táruló panorama.

A megáradt Dunában most nincs közlekedés, csendesen szunnyad a part mentén minden. A sziget zöld hátával nagyrészt víz alá került. Más években ilyenkor már hangos a kirándulók jókedvű lármájától.

A part mentén egész sor a befejezéshez közelálló épület áll. Szinte látja a látóról szemlélő is, hogy egy egész sor terv fut már a megvalósulás útján. Ezek a tervek megvalósulás esetén Baját nemzetközi viszonylatban is a yizi-telep egyik legszebbikévé teszik.

Itt, a Kamarás-Duna közepében szinte sejtí az ember a tervek nagyszerűségét, amelyek mind a helyzetadatok körülményekből adódnak. Informátorunk is erről beszél. El-

A medret a Dunától a városig negyven méter szélességére tágitják. A medermélység két méter lesz. Ezzel a mozgásképesség kb. 130-140 méteres vizitíren bonyolódik le, lehetőséget nyújtva vontatóhajók és rakodószályok teljes behajózására. A posványos részen építik fel a rakodópártot. Ezt a részt gyönyörűen kikövezik és pázsitozzák. Hajószóthont is építenek itt, amely az alkalmazottak szociális igényeit igyekszik majd kielégíteni.

A másik nagy segítő erő, amely a város életét, gazdasági erejét növelni fogja a fogyasztóközönséget és anyagi előnyösodott vizitát Türr István olasz tábornok tette járhatóvá. A bajaiak nem feledkeztek meg Türr Istvánról, akinek emlékműve a Kamarás-Duna bejáratánál büszkén hirdeti a nagy alkotóember munkáját.

Baja fejlődik, épül és szépül. Utcai szépek, tiszták, forgalmasak. Más bácskai városban ritkán lát az ember annyiszép kirakatot és olyan sok tiszta üzletet, mint éppen Baján.

És utcai, terei mind a fejlődő város képét mutatják, amely ezideig csupán vágy, de megvalósulása nem kétséges. Ismerve a város polgármesterének agilis munkálkodását, valamint Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszternek minden újításban és tervben mutatott megértő támogatását.

Panaszkodik az ujvidéki mértékhitelítő hivatal

Szük, sötét helyiségben, allg fűtött szobában dolgozott egész télen át a hivatal kirendelt tisztviselője

Az ujvidéki m. kir. Mértékhitelítő Hivatal minden évben kirendelt tisztviselője utján vizsgálja végig a hatáskörébe tartozó járáások mérlegeit. Az elmúlt hónapokban az óbecsei, palánkai, ujvidéki és zsabylai járáásokban végezték a mértékhitelítést és felülvizsgálatot. A hivatal nemrégben beadványban közölte az alispáni hivattal, hogy

a kirendelt tisztviselő több napot igénybevevő munkájához majdnem minden esetben sötét, szük helyiséget kapott, a fűtéshez pedig kevés nyersfát, úgy hogy munkáját csak egészségesnek veszélyeztetésével és felesleges időpazarlással tudta végezni.

Azt is kifogásolta a mértékhitelítő hivatal, hogy az egyes községekben a kocsmai ivót jelölték ki a kirendelt tisztviselő számára munkája elvégzésére, holott ez a helyiség egyáltalán nem felel meg egy állami hivatal működésének és a végzett tevékenység komolyságának. A rendelkezésre bocsátott helyiségben legtöbbször hiányzott a

mosdó is, pedig erre feltétlenül szükség van, mivel

a hitelítés végző tisztviselő egyórán bányák petróleumot mérő edényével, továbbá a tejüzemek, kocsmaik és gyógyszerárak mértékeivel.

Ezeket a munkákat egymásután kémszás nélkül nem lehet végezni.

Az alispáni hivatalhoz beadott panasz azt is megemlíti, hogy legtöbb helyeken közönnnyel fogadják a kirendelt tisztviselő munkáját, de

sok helyen egyenesen ellenszenvet tapasztal még hivatalos részről is.

Azért kéri, hogy ezen a magatartáson változtassanak és a mértékhitelítő tisztviselőt nehéz munkájában támogassák.

Az alispáni hivatal ezt a panaszt tudomásulvétel és megfelelő eljárás végett minden fősolgabíróhoz elküldötte s így remélhető, hogy a jövőben a mértékhitelítő hivatal munkáját mindenütt megkönnyítik.

Szigoruan ellenőrzik a sertések vasuti szállítását a vármegyében

A közlekedésiügyi miniszter Bácsodrog vármegyében a hizott sertések nagy mértékben elfajult zúgforgalmának megakadályozására különleges intézkedéseket rendelt el. Az intézkedés alapján az alispáni hivatal felhívta valamennyi fősolgabíró és polgármester figyelmét arra, hogy utasítsák a vasuti szállításokhoz szakértőkként kirendelt állatorvosokat, hogy a hizott sertések vasuti berakása alkalmával ne csak a marhalevelek, hanem a

berakásra kerülő sertésekre vonatkozó átvételi utalványt és fuvarlevelek

adatait is a legnagyobb gondossággal ellenőrizzék

s amennyiben valamely szállítmány szabálytalanságot észlelnének, a szállítmány feladását akadályozzák meg, erről az állatorvosok központ kirendeltségét, vagy a közlekedési felügyelőséget értesítik. Az értesítés távbeszélőn, vagy távirati úton is történhetik. Hasonlóan járjanak el az állatorvosok a bérhizlalási szerződés alapján szállított sertéseknél is. A honvédségen kívül csak az állatorvosok Központ szárazbélyegzőjével ellátott fuvarlevelével adhat fel bárki sertésszállítmányt.

HÉVIZ Csukott medencéje, szállodái, szanatóriuma, éttermei télen is üzembn vannak

Ki zsidó és ki nemzsidó az úgynevezett félvérek közül?

A Magyar Távirati Iroda jelenti: z 1939. IV. törvények, az úgynevezett II. zsidótörvény annakidején igen bonyolult szabályokat állapított meg a „zsidó” fogalmának meghatározására, úgyhogy azelőtt sok esetben alig lehetett eldönteni valakiről, hogy zsidónak vagy nemzsidónak minősül-e. Ezzel szemben az 1944. március 22. óta kiadott zsidó rendeletek tiszta faji alapra helyezkedve egészen világosan állapították meg a nemzsidók és a zsidók fogalmi körét. Csupán egyetlen kérdésben: a két nemzsidó és két zsidó nagyszülővel bíró személyek, az úgynevezett félvérek esetében mutatkozott a gyakorlatban bizonyos ingadozás. Illetékes helyről nyert tájékoztatás szerint a félvérek minősülése szempontjából a jogi helyzet a következő:

1. Azoknak a félvéreknek, akik minden vonatkozásban nemzsidónak minősülnek, tehát semmiféle korlátozás alá nem esnek, két kategóriájuk van:

a) Az egyik kategóriába azok a félvérek tartoznak, akiknek zsidó származású szülőjük is már a nemzsidó származású szülővel való házasságkötés idejében keresztény volt. Az ilyen félvér, aki tehát nemcsak maga született kereszténynek, hanem

zsidó szülője is már házasságkötése előtt keresztény volt, minden egyéb körülményre tekintet nélkül teljesjogu nemzsidónak minősül. Teljesjogu nemzsidó az ilyen félvér tehát még akkor is, ha zsidó származású házastársa van vagy volt.

b) A másik félvér-kategóriába az tartozik, aki maga ugyan kereszténynek született vagy élete 7. évének betöltése előtt kereszténnyé vált, de zsidó származású szülője vagy egyáltalán nem, vagy csak házasságkötése után, később tért át keresztény hitfelekezetbe. Ez a kategóriájú félvér azonban csak akkor minősül teljesjogu nemzsidónak, ha soha nem kötött házasságot zsidóval vagy akár olyan nemzsidóval, akinek egy vagy két nagyszülője izraelitának született. Mig az a) kategóriájú félvér esetében az általa kötött házasságnak nincs jelentősége, addig a b) kategóriájú félvér zsidóval vagy részben zsidó származású nemzsidóval való házasságkötése zsidóvá teszi, még akkor is, ha a házasságot felbontották vagy a házasság az egyik házastárs halála folytán megszűnt.

2. Az a) és b) pont alá nem tartozó félvérek, tehát azok, akik csak 7. életévük betöltése után lettek keresztények, zsidónak minősülnek

Hírek

Ügyeletes gyógyszerár: Városi gyógyszerár, Szt. György tér. — Ügyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon: 188.

Hust kapunk

A KÜZELLÁTÁSI HIVATALTÓL NYERT ÉRTESÜLES SZERINT AZ 1938. SZÁMU ÖSSZES HUSJEGYSZELVÉNYEKRE 5 DKGR. HUS SZOLGÁLTATHATÓ KI.

Berencz Ádám az apatini plébánia adminisztrátora. Kalocsáról jelentik: Egert Jakab apatini apátplébánost, mint közöltük, kalocsai kanonokká nevezte ki Grósz érsek. Az érsek a plébánia adminisztrátorává most Berencz Ádám érseki tanácsost nevezte ki.

A Zombori Nyugodtas Egyesület folyó hó 7-re, vasárnapra hirdetett közgyűlése elmarad. Elnökség.

Be kell jelenteni a rotációs papírkészletet. A Magyar Távirati Iroda jelenti. A sajtóüggyek m. kir. kormánybiztosa felhívja a f. évi március hó 18 napla óta megszűnt vagy szűnőtelő lapok kiadóinak figyelmét arra, hogy az 1550—1944. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében kötelesek a tulajdonukban, illetve birtokukban lévő rotációs és ives nyomópapírkészletet a sajtóüggyek m. kir. kormánybiztosának bejelenteni. Ezt a bejelentési kötelezettséget a miniszterelnökség sajtóközigazgatási osztálya segédhivatalánál (Budapest I. Ur-utca 18., földszint) kapható űrlapokon kell 24 órán belül teljesíteni, mert a bejelentési kötelezettség elmulasztása a rendelkezésben megállapított büntető következményekkel jár.

Öngyilkos lett, mert elmulasztotta mások pénzét. Péterrévéről jelentik: Illés János 31 éves péterrévei zöldségkereskedő nagyobb összeget kapott megbízótól bevásárlásra. A nagy összeggel a zsebében bejött az egyik vendéglőbe és nagyszabású mulatózást rendezett. Amikor kijáratonál és látta, hogy idegen pénz mulatott el, nagy mélységű zsrizódni volt. A szerencsétlen kereskedő behalt sérüléseibe.

Agyonpréselte a cséplőgépet. Szabadkáról jelentik: Varga József szabadkai cséplőgépjavító üzemében cséplőgépével Bácskossuthfalvára kevezett. Pacsér határában egy meredékebb terepen gép fékje elromlott és a cséplő nagy gyorsasággal roham felé. Varga eközben elvesztette egyensúlyát, leesett és a gép alá került, amely agyonnyomta.

Műkedvelő előadás Bácskossuthfalván. A bácskossuthfalvai református KIE műkedvelő csoportja vasárnap műkedvelő előadást rendez, amely alkalmat bemutatásra kerül Arany D.: „Él az Isten” című 3 felvonásos színműve. Az egyes szerepeket Kovács Lucika, Gúncó Sándor, János Sárika, Faragó Lucika, Ács István, Tóth Dániel, Ador Lajos, Hallgató Lajos, Papp János, Szilágyi István, Muli Sándor, Möriz Lajos, Nagy József, Lakatos Béni, Csik Illés és Sólva Sándor alakítják.

Olasz állampolgárokat vett őrizetbe a rendőrség. A m. kir. rendőrség zombori kapitánysága őrizetbe vette Hrasovec János és neje olasz állampolgárokat, akik minden utokmány nélkül jöttek magyar területre. Hrasovec Jánost és nejét kihallgatásuk után átadták az ügyészségnek.

Ötvenmillió pengő értékű zsidó ékszer Nagyváradon. Ötvenmillió pengőre hecsülük azt az ékszeri, amit a zsidók Nagyváradon jelentettek be a hatóságoknak. 2508 zsidónak van a városban ingatlanja, de akad nem is egy, akinek több helyen.

Hat iparigazolványt és kilenc iparengedélyt adott ki a város áprilisban

Ülést tartott a város közigazgatási bizottsága

Zombor város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága csütörtökön délután 4 órai kezdettel tartotta meg rendes havi ülését. A bizottság ülésén dr. vitéz Bajsay Ernő alispán távollétében dr. Cserta Péter polgármester elnökölt.

Az ülésen a polgármester és az egyes ügyosztályok vezetői beszámoltak a város közigazgatásának áprilisi eseményeiről. A jelentések szerint áprilisban 6 iparigazolványt és 9 iparengedélyt adott ki. A város közigazgatása egyébként kielégítő volt.

A tisztifőorvosi jelentés szerint a város egészségi helyzete az elmúlt hónapban kielégítő volt. A tüdőbeteggondozó intézetben 197 régi és új beteg jelentkezett. A nemibeteggondozó inté-

zetben összesen 299 beteg jelentkezett, ezek közül 197 volt szifiliszos. Most folyik a Zombor-környéki tanyavilág egészségügyi ellenőrzése. A zombori rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint a városban az elmúlt hónapban 99 bűneset és vétség fordult elő. Ebből 65 eredményes elintéztést nyert. Bejelentette a rendőrkapitányság vezetője azt is, hogy a belügyminiszter rendelkezése

Zomborból 590 zsidót szállítottak el Bajára, 197-et pedig Topolyára.

A városi tisztifőállatorvos jelentése szerint a városban még mindig vannak sertéspestissel fertőzött udvarok.

A gazdasági felügyelőség jelentése szerint a vetések helyzete és állapota jó.

Fokozott elővigyázatosság az árvízveszélyek megelőzésére

A földművelésügyi miniszter rendelkezése értelmében a vármegye alispánja elutasította a járási főszolgabírókat, valamint Zenta és Magyarakanizsa polgármestereit, hogy különös figyelmet fordítsanak az árvízvédelmi töltéseknek, a szivattyutelepeknek és szilipeknek gondos őrzésére. Mivel a háborús helyzet-

ben a természetes okok fellett ellenséges cselekményekkel is számolni lehet, a rendesnél éberebb figyelemmel kell kísérni az árvízvédelmi berendezések építését. A csendőrküldési parancsnok a belügyminisztertől utasítást kapott arra, hogy szükség esetén a bajbajutott vidékeknek minden segítséget adjon meg.

Iparostanonciskolát létesítenek Csonoplyán

Ülést tartott a vármegye kisgyűlési bizottsága

A vármegye kisgyűlési bizottsága május 5-én, pénteken délelőtt tartotta meg rendes havi ülését dr. vitéz Bajsay Ernő, a főispáni teendők végzésével megbízott alispán elnöklésével. A kisgyűlés lefolyta az ugyanazon a napon megtartott rendkívüli közgyűlés 10 tárgysorozati pontját, majd áttért az ügyintéző hatáskörben hozza tartozó tárgysorozati pontokra. Összesen 129 tárgysorozati és 55 póttárgysorozati ügyet tárgyaltak le.

Az ügyek között szerepelt Magyarakanizsa határozata tűzoltó-laktanya vásárlására.

A kisgyűlés ezt a határozatot jóváhagyta. Jóváhagyta a kisgyűlés Magyarakanizsának városrendezési alapszabályát is. Zenta városi utakat engedett át a vármegyei vicinális ut-hálózat számára.

Hódság község elhatározta, hogy a magyar polgári iskola céljaira helyiséget bérel.

Hozzájárult a kisgyűlés Csonoplya határozatához a közégi iparostanonciskola felállításának ügyében. A község biztosítja már a folyó évre is az iskola költségvetését.

Öbese úgy határozott, hogy terület enged át utászaktanya építésére. A kisgyűlés ezt a határozatot jóváhagyta. A póttárgysorozati ügyek közül különösen jelentős

Zenta határozata tanyai közigazgatási kirendeltség létesítésére

és felszerelésére. A kisgyűlés egyébként még több kisebbjelentőségű közigazgatási és személyes ügyben hozott határozatot.

Dr. vitéz Bajsay Ernő üdvözölte a kisgyűlés befejezése után Eggert Jakab kanonok, apatini plébánost és azt a reményét fejezte ki, hogy Kalocsára való távozása után is megmarad a kisgyűlés tagjának.

A „Délvidék” olvasói a légitámadások áldozataiért

A »DÉLVIDÉK« szerkesztőségébe a bombakárosultak megsegítésére utabban a következő adományok érkeztek be: Bács-Bodrog vármegyei Állattenyésztő egyesület tisztviselői közül, 10—10 pengőt adtak Szántó, Gábor, Ujvári János, Kaszap Sándor, Szélinger Anna, Csapó János, Soóky, Muity Sándor, hat pengőt Odor Péter, 5—5 pengőt Takács Béla, Szabó József, Gyurkó János, Horváth Nándor, Dormán Máté, Novotny István, Bálint M. Zoltán, Papp Dániel és Takács Géza.

A kulai posztógyár munkása 105,20 pengőt gyűjtöttek össze és küldték el szerkesztőségünkbe.

Ezenkívül a következő adományok érkeztek még be: Markovics József, Schweidel József utca 35. 10, Szaher Ferenc, Mátyás király ut 14. 10 pengő és Zsigmond János ny. altiszt, Öz utca 10 pengő.

A már korábban közölt gyűjtésünkkel együtt összesen 12.224,20 pengő gyűlt össze.

Flórián-ünnep Doroszlón. Doroszlóról jelentik: Serény keretek között ünnepelték meg a doroszlói tűzoltók Flórián napját. Reggel istentiszteleten vettek részt a tűzoltótestület tagjai, utána a Flórián szobor elé vonultak. Itt Fritz Ferenc plébános beszédet mondott, utána megkoszorúzták a szobrot. Mókus Dezső parancsnok összefogásra buzdította a tűzoltókat. A szokásos közbéd az idén elmaradt.

Megszűnt az egyetemi hallgatók önkéntes munkaszolgálat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1939. évi rendelete alapján működő Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Önkéntes Nemzeti Munkaszolgálatát most két rendeletével megszüntette. Az említett szervezet körében alkalmazott személyek szolgálati jogviszonyának megszüntetéséről és a szervezet használatában lévő államkincstári vagyon további felhasználásáról szintén a vallás- és közoktatásügyi miniszter fog intézkedni. Az egyetemi munkaszolgálat megszüntetéséről szóló intézkedés a hivatalos lap csütörtöki számában jelent meg és lépett hatályba s ezzel egyidejűleg az 1939. évi, valamint az 1938. évi hasonlótárgya rendelkezését veszti. (MTI)

Három hónapot kapott, mert 50 pengővel meg akarta vesztegetni a csendőrt. Ilics Száva överbácsi gazdálkodó Petrócson engedély nélkül ócskavasakat akart vásárolni, ezért a csendőrküldés előállították. A jegyzőkönyv felvétele közben 50 pengővel meg akarta vesztegetni a csendőrt. Az úrvideki törvény szerk 6 hónapi börtönnre ítélte. A kuria Ilics büntetését 3 hónapi fogházra mérsékelte.

A Német Légihanza gépei újból le szállnak Budapestre. A MALERT. Német Légihanza társaság értesítése alapján közli, hogy a társaság Budapestet érintő légiáratainak gépei újból le szállnak Budapestre. (MTI)

Leszurták a házukba behatolt szomszédot. Nagykanizsáról jelentik: Magdics István nyiresvári gazdálkodó meghallotta, hogy szomszédja, Trminovics József lopással gyamusítja. A gazdálkodó ezért éjszaka betört Trminovicsok és hámiával leütötte. A vereskedés felgyelmes lett a házigazda felesége, kés ragadott és 14 helyen megszurta a férjén térdelő Magdicsot. Magdics behalt sérüléseibe. A törvényszék előtt a házaspár önvédelemmel védekezett. A bíróság a házastársakat egy-egy évi börtönré ítélte nem jogerősen.

Meghaladja az egymillió pengő a gyáripar adománya a bombakárosultaknak. A bombakárosultak támogatására indult országos akcióból kiveszi részét a magyar gyáripar is. A GyOSZ eredetileg 500.000 pengőt ajánlott fel, a tagvállalatok azonban ezt az összeget már eddigi jegyzéseikkel is messze túlhaladták. A gyáripari vállalatok részéről a terrortámadások károsultjai javára már több mint egymillió pengő folyt be és ez az összeg előreláthatóan még növekedni fog a valószínűleg eléri az 1.500.000 pengőt.

Megfojtotta feleségét, majd a kullal dobta holttestét, hogy az öngyilkosság látszatát keltsse. Kovács Rudolf árcsiki gazdálkodó, aki hozzá volt szokva a henye élethez, feleségül vette Fülöp Jolánt, de már házasságuk elején állandóan veszekedtek a férj féltésége miatt. Másfél évi együttélés után a gazdálkodó megfojtotta feleségét, majd hogy öngyilkosság látszatát keltsse, holttestét a kutba dobta. A hitvesgyilkos férjet a zimaszombati törvényszék 10 év fegyházra ítélte. Az ítéletet a kassai tábla helybenhagyta. A Kuria Szolnok tanácsosa Kellner Béla koronaügyszékhelyettes vádbeszéde után Kovács büntetését 15 évi fegyházra emelte fel.

S-P-O-R-T

Erős küzdelmet ígér a vasárnapi forduló

A Sport Temerinben, a MAV Szabadkán játszik. Zomborban csak egy mérkőzés lesz

A vasárnapi 22. fordulóra a tavaszi idény második felébe érkezünk. A csapatoknak még 7-8 mérkőzésük maradt hátra, tehát még 14, azaz 16 pontot szerezhetnek, tehát van még bőven alkalom arra, hogy jelenlegi helyzetükön javítsanak, vagy helyzetüket megerősítsék. De vannak olyan csapatok is, amelyek 9 mérkőzést játszanak. Természetesen ezeknek még nagyobb az esélyük, hogy jobb helyezést érjenek el.

Hét mérkőzést játszanak még: SZAFK, Bácska, UVAK, B. S. E., Sz. MOVE.

Nyolc mérkőzést játszanak: Z. MÁV, ZSE, B. TISE, UAC II., B. MOVE, Jánoshalma és Ada.

Kilenc mérkőzést játszanak: Z. MOVE, Kula, Temerin.

Ismét erős küzdelmek lesznek vasárnap, s különösen a harmadik helyért folyó küzdelem a zombori csapatok között ígérkezik igen érdekesnek. Mind három csapat erős ellenfelekkel játszik, s valószínűleg a MOVE továbbra is megtartja vezető helyét a három csapat között, de nem azért, mintha gyengébb ellenfelet kapott volna, hanem inkább azért, mert otthon játszik. A MÁV és a ZSE idegenben kénytelenek küzdeni.

Zomborban a MOVE az UVAK ellen játszik. Mind a két csapat nagyon jól rajtolt a tavaszi idényben, s hátróna hely választja el őket a bajnoki táblázaton, a MOVE csak egy ponttal előzi meg vasárnapi ellenfelét. Így tehát ha az úvidékiek elvinnék mind a két pontot, s a másik két zombori csapat is vereséget szenvedne, akkor az UVAK foglalná el a harmadik helyet. Zomborban a MOVE győzelmében jobban szunk. Igaz a MOVE az utolsó két mérkőzésén mintha hanyatlott volna, s nem nyújt jobb játékot, könnyen tellemetlen meglepetés érheti. Az UVAK most igen jó formában van. Ez az egyetlen csapat, amelynek sikerült a tavaszi idényben a bajnokjelölt SzAFK-tól pontot elvinnie. Az őszi mérkőzést az UVAK nyerte meg 3:2 arányban. Most erős küzdelmet várunk s zombori győzelmet.

A Zombori MÁV Szabadkán játszik Szabadkai MOVE ellen. Mind a két csapat igen jó formában van, s a szabadkaiak a tavaszi idényben meglepően jól szerepeltek. Igaz a múlt vasárnap veszítettek Bácsalmás ellen, de viszont több igen szép eredményt értek el. A Szabadkai MOVE az a csapat, amelynek eredményeit a legnehezebb megjósolni. Mindennemű alkalommal meglepetést tartogat. Néha amikor biztos győzelmüket lehetne várni, veszítenek és fordítva. A MÁV csapata igen kiérdemelt együttműködést képez s különösen a csatársora játszik nagyon jó de a védelme is megbízható. Az őszi mérkőzést a zomboriak nyerték meg 2:1 arányban, most is zombori győzelmet várnak.

A ZSE Temerinben játszik. Mind a két csapat gyengén kezdte a tavaszi idényben, de az utóbbi mérkőzéseken lényegesen feljavultak. Temerin a múlt vasárnap idegenből is hozott haza két pontot, míg a ZSE mind a két helyi riválival eldöntetlen eredményt ért el. Sokkal jobb játékot nyújtott, mint eddig. Ezért igen érdekes mérkőzésnek

ígérkezik a két csapat vasárnapi találkozója. Egyenlő erők küzdelme lesz a temeriniek azon előnyével, hogy oda-haza játszanak. A ZSE-ben ismét játszik Sebő, ki hosszabb ideig pihenni volt kénytelen s ez erősítést is jelent a zomboriakra nézve. Ha a ZSE oly lelkesedéssel játszik, mint az utóbbi két mérkőzésen, szép eredményt érhet el, viszont a temeriniek is jól bejelölték az utóbbi időben s ezért nehéz a vasárnapi győztest megjósolni. Az őszi mérkőzésen a ZSE győzött 3:2 arányban. Most a temerinieknek van valamivel több kilátásuk a győzelemre.

Elkeseredett küzdelem várható Kulán a KAFK és Jánoshalma között. A kulaiak vasárnap nagy vereséget szenvedtek, s ezért valószínűleg vasárnap akarják a hibát helyrehozni. Jánoshalma ezzel szemben igen nehéz helyzetben van. A kiesés réme kísértően közeledik a csapat felé, s igen kevés kilátása van arra, hogy megmeneküljön. Legalább 6 pontot kell még szereznie, hogy megelőzze Bácsalmást, de ez is csak akkor elég, ha Bácsalmás nem szerez többé egy pontot sem. Így hát a Jánoshalmaiakra nézve minden mérkőzés döntő fontosságú. Az ősszel Jánoshalma győzött 3:4 arányban, most azonban nem hinnénk, hogy pontot szerezhetne Kulán.

Tökéletesen megoldották a német hajókaravánok biztosítását

A háboruban igen nagy jelentősége van az utánpótlásnak. Az első világháborút Németország éppen azért vesztette el, mert az angolszász tengeri blokádnak ugyszólván teljesen kitért. A jelenleg dúló nagy vérzivatarban az angolszászok hosszú tengeri uton kénytelenek az arcvonalak részére utánpótlást egyre jobban veszélyeztetni, sőt egyidőben azt csaknem lehetetlenné tette.

Az azonban nemcsak az angolszászok hadvezetésében játszik nagy szerepet a tengeri utánpótlás, hanem a német hadvezetésben is. Bár a német védelmi övezet legtöbb szakasza szárazföldön közzelíthető meg, vannak olyan arcvonal-szakaszok, amelyek — mint Észak-Finnország, Észak-Norvégia, Kréta és az Égei szigetek — csak tengeri uton érhetők el. Érdekes, hogy sok esetben ott is, ahol megvan a szárazföldi szállítási lehetősége, sok esetben célszerűbb utánpótlás nagyrészt tengeri uton szállítani. Ezzel elkerülhető a szárazföldi szállítóeszközök, a vasutak, az utak stb. túlterhelése.

A NORVÉG PARTOK MELLETT HUZÓDÓ HAJÓUT

1940 óta ugyszólván. Eu ópának valamennyi partvidéken folyik a német tengeri szállítás. Különösen fontos a norvég partok mellett húzódo hosszú és veszélyes hajóút a fjordok világában, valamint a védős és viharos Csatornán lebonyoluló hajóforgalom.

Természetes, hogy az ellenségnek kitűzött célja a német tengeri utánpótlás megsemmisítése, éppen ezért a veszélyeztetett övezetekben a német ha-

Uvidéken az UAC II. Adát látja vendégül. Két jelenleg igen gyenge csapat találkozik. Ada annak ellenére, hogy ugyszólván kilátástalan helyzetben van a kieséstől való megmenekülés tekintetében, a tavasszal lényegesen feljavult, míg az UAC egyetlen mérkőzést sem nyert még a tavaszi idényben. Ada helyzete kétségtelenül igen nehéz és beteljesedettnek tekinthető, azonban idő van még elég, s ha erősen rákapcsol, talán még történet csoda. Annak ellenére, hogy a mérkőzést Uvidéken játszik, inkább adai győzelmet várunk. Az ősszel az UAC győzött 1:0 arányban.

Bezdánban a TISE játszik. Mind a két csapat gyenge formában van, s míg Bezdán a tavaszi idényben csak három pontot szerzett, addig a TISE csak kettőt. A múlt vasárnap mind a két csapat vereséget szenvedett, a TISE az első helyezettől, a BSE az utolsótól. Valószínűleg a saját pálya előnye fogja a mérkőzés sorsát eldönteni. Az őszi találkozón a TISE győzött 1:0 arányban.

A bajnokjelölt SzAFK Szabadkán játszik, ellenfele a Bácsalmási MOVE. Kétségtelen, hogy Bácsalmás erősen feljavult, s egyelőre meg is menekült a kieséstől, azonban igen kevés kilátása van arra, hogy komolyabb ellenállást taunsihat a kitűnő és lelkes szabadkai bajnokjelölttel szemben. Habár a Bácsalmásiaknak igen fontos minden pont, mert az 5 pont előny nem oly sok, amit ne lehetne behozni. Viszont a szabadkaiak sem lehetnek még teljesen biztosak abban, hogy elsők lesznek. A Bácska még mindig 3 pont különbséggel követi, s elég egy két balsiker s porba hull az eddigi küzdelmek eredménye. Bácsalmás az ősszel 0:2 arányban szenvedett vereséget. Valószínűleg most még nagyobb vereséget szenved.

A német halkutatás

A német belvizelésen most folytatni és tavi halászat a háború előtti statisztikai adatok szerint évente több, mint százmillió márkát eredményezett, ami az egész német mezőgazdasági termelés 4 száz-ának felel meg. A népelemezési szempontból nagy fontosságú édesvízi halászat fejlesztése céljából már 1893-ban német halbiológiai intézet létesült, amelyből a ma 17 intézményt felölelő Reichsanstalt für Fischerei fejlődött. Ennek keretében jóformán minden, a belvizi halászatot érintő kérdést a vizállás, az édesvízi haltenyésztés, a halászat valamennyi módja, a halgazdaságok stb. problémáit beható vizsgálattal tárgyalják. A friedrichshageni halkutató intézet élettani osztálya a halak életfeltételeinek vizsgálatára specializálta magát, aminek például a vízáramlásai, a partviszonyok, a halak tápláléka stb. Különös gondot fordítanak annak a kérdésnek a tisztázására, mennyiben ártalmas a csatornák vize a haltenyésztésre, s milyen halbetegségek függenek össze a folyókba áramló szennyvíz mérgező hatásával. Emellett a halkutató intézet komoly eredményeket ért el a gyöngygyökörök és gyöngyházgyökörök németországi meghonosításával kapcsolatban. A haltenyésztésre káros élőlények leküzdése is foglalkoztatja a kutatókat. Emlékeztet az az eredmény, hogy a hadjárat, amelyet a német halkutató intézet egy kínából behurcolt rákijaita kísérte, érdeklében folytatott, mely a német halállományt már-már katasztrófával fenyegette.

MEGHÍVÓ

A Szondi Halászati Szövetkezet, 1944 május hó 21-én d. e. 9 órakor Apatinban, a szövetkezet hivatalos helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlést, amelyre a szövetkezet tagjait ezennel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése.
  2. Felügyelőbizottság jelentése.
  3. Az 1941., 42. és 1943. évi zárszámadások előterjesztése, illetve újra tárgyalása, határozathozatal az 1940-1942. zárszámadásokról, valamint a nyereség vagy veszteség kiosztásának, illetve fedezetének ügyében.
  4. Felmentvény megadása.
  5. Érték és még négy igazgatósági tag választása.
  6. Öt felügyelőbizottsági tag választása.
  7. Alapszabályok 2. §. 7. §. 28. §. és 43. §-ának módosítása. A 3. §-ban meg határozandó a Délvidéki Halászati Szövetkezet, mint a m. kir. Földművelésügyi Miniszter nr. 263.442/1942 VIII. B. sz. megbízása alapján a háborúhoz tartozó tagszövetkezetek működését és számvitelét ellenőrző szervnek a szövetkezetekhez való viszonya a felügyelőbizottsághoz való viszonya a felügyelőbizottsághoz való viszonya szempontjából. A 7. §-ban az osztalék legnagyobb mértéke 5 százalékban lesz megállapítandó. A 38. §-ban meghatározandó az igazgatósági ülésekre való meghívás módja. A 43. §-ban kimondandó, hogy a közgyűlés a felügyelőbizottság tagjait első évben legalább egy, azonnal legfeljebb három évre választja.
  8. A szövetkezet ügyrendjének és belső szabályzatának megállapítása.
  9. Esetleges indítványok.
- A felügyelőbizottság által felkutatott mérleget a szövetkezet elnöke lehet megtekinteni.

Kelt Apatin, 1944 május hó 1-én.

Az igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG

A szövetaikció megszüntetési a zúgvásárlásokat a gyapjúpiacon

Az idei gyapjúbeviteli kampányra illetékesek minden előkészületet megtettek. A gyapjúrendelet a beváltásra kerülő gyapjúlelőcségek árát a háborus helyzetre tekintettel nem emelte ugyan, de egyrészt kiszélesítette a többletszolgáltatás premizálásának körét, továbbá lehetővé tette, hogy a juttatott gazdák saját és háznépük szükségleteire gyapjúlelőcségek megfelelő mennyiségét visszatartassanak s végül a többletszolgáltatás arányában a beváltó szerv a gazdáknak megfelelő mennyiségű, jöminőségű szövetet is felajánlhatósági áron.

Ezt az utóbbi lehetőséget a gazdák annál is inkább örömmel fogadták, mert a múltban kisebb-nagyobb üzemek ügyelői keresétek fel őket és a gyapjúért zúgvásárlásban nemcsak illegális árat, hanem szövetet is felkínáltak s csak utóbb derült ki, hogy a cserében adott

szövet silány, használhatatlan áru volt. Az ilyen zúgvások rendkívüli károkat okoztak a nemzetnek, mert a gyapjú egy részét a honvédelem és közellátás elől melékes célokra vonták el.

Most a tenyésztők állami felügyelet alatt folyó akció keretében kaphatnak jó szövetet, amelynek egy része már szállításra készen van a gyárak rakfáraiban, más részét folyamatosan állítják elő. A gazdák örök szeretnék, ha a szövetet a gazdaérdekeltségükön keresztül, a legkisebb költségmegtérleléssel közvetlenül kaphatnák meg. Erre vonatkozóan most folynak a tárgyalások.

Egyébként az idei gyapjúnyírás valaminek korábban kezdődik és a kálítások elég jók, ami a nyári téllel és a rövid istállózással magyarázható, míg más oldalról a takarmányozás körül kétségkívül nehézségekkel kellett a gazdáknak megküzdniük.

Nemzetgazdasági érdek a méhészet fejlesztése

A magyar mézet az egész világon ismerik. A legjobbnak tartják, mert a legaromásabb és a legtöbb disztáz van benne, ami fölülte áll a vitaminoknak. Hazánk éghajlata és növényzeti adottságainál fogva kiváló mézeskanna lehetne. Az utóbbi években azonban termelésünk visszaesett, aminek a virágzás befolyásoló időjárás és a kevés méheslád volt az oka. Akácaink, tisztesü-tarlóink és egyéb virágaink tiszter annyi méhesládot tudnának ellátni, mint amennyit most gyűjt a mézet. Még soktízezer, főleg kisember kap-

csolódhatna bele az ország méztermelésébe és ezzel a saját helyzetét is javíthatná.

A gyermekek egészségét is javíthatja a több méz, mert a méz a legegészségesebb táplálék. Ha nagycsaládos kisemberek 2-5 méhesládhoz ingyen vagy kedvező feltételek mellett hozzájutnának nemcsak méhállományunk szaporodna fel, hanem a tenyésztés melletti foglalkozó tízezrek létalapja is megerősödne. Ezt el is lehetne érni. Lehetőséget kell adni a tanyai, falusi, városi kisembereknek, hogy a méhészettel foglalkozzon. Egy méh-

család rendes körülmények között 20 kiló mézet ad. A kisember tehát már három méhesládossal ellátja egész évi méz, sőt cukorszükségletét is, mert falun szívesen használnak cukor helyett mézet. Ha háromnál több méhesládot tart a kisember, már el is tud adni mézet. Kis keretek között is, a költségeket leszámítva, már számottevő keresetlethez juthat. Támogatni kell tehát a kisembereket méhesládokkal és méhészeti berendezésekkel. Ezzel kettős cél érhető el; sok mézünk lenne és sok ezer ember jutna nagyobb darab kenyérhez.

Ha kevés az országban a méh, megéri ezt a gyümölcs- és olajos magtermelés is. Megállapították, hogy azokon a területeken, ahol a méhesládok nektárt gyűjtenek, százszázalékos a magtermés, ahol pedig nincsenek méhek, ott csak 18-20 százalékban terem olajosmag. Azt pedig, hogy a méhek virágporgyűjtése milyen eredménnyel van a gyümölcstermésre, maguk a gyümölcsösökkel rendelkező gazdák tudják a legjobban.

A létfenntartási költségek emelkedése Angliában

Mint a Ya című londoni lap jelenti, Angliában a létfenntartási költségek a háboru kitörése óta 50.150 százalékkal emelkedtek. A hivatalos statisztika 49 százalékos emelkedést tüntet fel. A lap azonban rámutat arra, hogy a hivatalos statisztika csak a rögzített árakat tartalmazza s nem veszi figyelembe azokat az árakat, amelyeknek ára nem áll ellenőrzés alatt.

A kenyér és a burgonya ára 20 százalékkal, a tej, vaj és a hus ára 15 százalékkal, a szén ára 30 százalékkal, a lakberek 50 százalékkal, a gáz és az elektromos áram ára 30 százalékkal emelkedett. A vendéglői árak a háboru előtti színvonalon mozognak. A használati cikkek ára azonban lényegesen emelkedett.

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ

A B O R

Gárdonyi Géza magyar színiátka ifjúsági men, a Turul Filmszínház következő műsorra kerülő darabja. Jávör Pál, Kéry Panni, Balogh Klári, Rózsahégyi Kálmán és még egy eszméző név akik sikerre viszik a darabot, Meséje kedves, Jól görbülő, cselekmény. Sok szép jelenet. A bor hatása az emberre, aki valóságos kivételként emberi milyentől mikor ittalos. Mikor elszokik az ivástól egészen más ember lesz belőle. A magyaros büszkeség, a dac, mely nem enged megalkuvásra, akármennyire is fát neki fiasckája elvesztése, míg a végén egy nagy zivatart hozza közel ismét felcsendül. Odabent felenged a dac és hidegség és a két szerető ember ismét egymásra talál. Kedves film, igazi magyaros történet, kellemesen elszórakoztathat, ha megnézi. Szombattól—hétfőig vetítik.

APRÓHIRDÉTESEK

KERESKEDELMI érettségivel állás keresek. Cím a kiadóban. a-715

CSEREPES HÁZ eladó Zomborban Steier utca 48 szám alatt. a-714-f

FILMVETÍTŐGÉP 800 pengőért eladó. Vitéz utca 15. a-716

TÖBB CIPÉSZSEGÉG, esetleg kisiparos is, azonnal felvétetik, bakancs és típuscipő gyártáshoz, Wallent cipőüzemben, Zombor. a-704-f

KÉT SZOBÁS, 2 konyhás 1 kamrás új ház eladó. Toldy Miklós utca 10. a-712-

NÉGY EMBER ELINDUL

A DÉLVIDÉK REGÉNYE

Ned csak mormogott megint.
— Nem ismered te azt a leányt — mondta. De Robin már nem hallott belőle semmit. Sietett be, a szállóba. Már a liftet várta, mikor Ned is odaért.
— Hatszázötvenhárom-ötvennégy — mondta Robin a liftkezelőnek.
— Bejelentetted, hogy jövünk? — kérdezte Ned.
— Nincs időnk, — intett türelmellenül Robin.
Mikor bekopogtattak, az ajtót feketeruhás, sovány, idős asszony nyitotta ki, villanyvasalóval a kezében.
— Miss Faneval szeretnék beszélni, — mondta Dallas.
— Még nem jött vissza, — mondta Mrs. Evans. Hartigan előbbre lépett.
— Nem mondta meg, hová megy?
Az asszony összehúzott szemmel nézett rá.
— Az őrnagy ur tudhatja, hová ment, hiszen úgy volt, hogy találkozni.
Szinte felháborodva mondta ezt. Hartigan nagyra nyitotta a szemét.
— Velem? Hol?
— Azt nem tudom, de ön küldött érte. Legálább is a kisasszony azt mondta nekem.
Megtapogatta a villanyvasalót, elég melege még.
— Hány órakor történt ez?
— Körülbelül ötökör.
Ned Robinhoz fordult.
— Ez különös. Én nem küldtem érte senkit.
— Bizonyos benne, hogy nincs itt valami félreértés? — kérdezte Dallas a komornát.
Mrs. Evans most már nagyon hosszankodott

— Azt hiszem, uram, miután az angol az anyanyelvem, még tudom érteni, amit nekem mondanak. Őt óra tájban Miss Fane bejött hozzám. Még meg is ölelt és azt mondta: Képzeld, drágám, képzeld, megtalálták Jimmyt! Hartigan őrnagy elküldött értem, megyek hozzájuk. Azonnal felkészült és átküldött a másik szobába az irattáskáért, amelyben a repülőgépre vonatkozó iratok vannak. Felvette a báronysapkáját, meg a prémes sportkabátját és ment.

Dallas összeráncolta a homlokát.

— A repülőgépre vonatkozó iratokat is elvitte? Gépen ment hát el?

— Azt hiszem, mert mialatt én minden összeszedtem neki, ami kellett, ő a repülőgépre telefonált, hogy tarisák a gépet utrakészen.

Hartigan ijedten rázta a fejét.

— Egy szó nem sok, annyit sem értek belőle. Hiszen nem is telefonáltam neki!

— A kisasszony azt mondta nekem: siessen, nagyon siessen, mert egy ur vár lenn kocsival!

Hartigan egyre izgatottabb lett.

— Miss Fane meg én nem találkoztunk, mióta reggel idekísértem a szállóba. Ha valaki azt mondta, hogy én küldtem érte, hazudott. Ez nem tréfa, Mrs. Evans. Meg kell találnunk a kisasszonyt!

Az asszony száraz arca nem változott.

— Én nem aggódom. Tetszik tudni néha észbe jut, hogy elmenjen s akkor jó darabig várhatok rá. Különösen, ha repülni van kedve. Volt már eset rá, hogy két vagy három héttig elmaradt s még csak egy levelezőlapot sem küldött, hogy mikor várhatjuk haza. Ha itt tetszenek hagyni a telefonszámukat, majd felhívom az urakat ha a kisasszony visszajött.

Robin a szavába vágott.
— Köszönöm, nem szükséges. Jó éjszakát!
Az ajtó becsukódott. Ned elképedve fordult a barátjához.
— Gondold meg, hogy négy óra volt, mikor engem abba az átkozott pincébe lecsuktak. Hogyan küldhettem volna valakit ötkör ide?... Robin... mi történt itt?
— Az történt, hogy őt is elvitték, mint a bátyját, — mondta keserűen, haragosan Dallas.
— És az történt, hogy te meg ő vagytok az okai. Figyelmeztettelek előre, neki is megmondtam, hogy ne avakozzék a dologba... igyekeztem távortartani a bajtól... és mi lett a vége? Te nem engedelmességedért nekem... tőle pedig nem is vártam, hogy megértsen.
Sovány arca egyszerre fellángolt a haragtól.
— Szavamra mondom, Ned, ha annak a leánynak valami baja történik, soha meg nem bocsátom neked!

XXII. FEJEZET. Grundt.

Robin Dallas sarkonfordult és tovább sietett a széles folyosón. Kétszer kanyarodott jobbra a folyosó, míg elérte a liftet és a fölépcsőházat.
A második kanyarulatnál voltak, mikor Ned megragadta Dallas karját.
— Gyorsan! Utánunk jönnek...!
Mialatt futni kezdtek, a barátja fülebe sugta:
— Brewer egyik emberét láttam meg... Mikor arra mentünk, lekapta a fejét s odabujt a cselédlepcső mellé... Lehet, hogy egy társa a liftet figyeli, ezek sohasem járnak egyedül...
Már látszott a folyosó végén a lift s a fölépcsőház plüssdíszítésű berendezése.
— Mi is a neve annak a falunak, ahol Bartel-villája van? — kérdezte hirtelen Dallas.
(Folytatása következik)